

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoE/37/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515202721
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8515202721.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v exekučnej veci oprávneného PRO CIVITAS, s.r.o. Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 45 869 464, právne zastúpeného JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., advokátkou, Martinčekova 13, Bratislava, proti povinnému M. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, o vymoženie 1 209,43 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 1Er 342/2015 - 17 zo dňa 28.12.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „exekučný súd“) napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. V odôvodnení uviedol, že oprávnený sa podaným návrhom na vykonanie exekúcie domáhal voči povinnému vykonania exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA a MEDIAČNÁ, a. s. sp. zn. W. XXXXXXXX zo dňa 23.03.2012. Právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného (N., a.s.) a povinným vznikol na základe zmluvy o úvere zo dňa 18.09.2007 (správne má byť uvedené dňa 26.09.2007 - poznámka odvolacieho súdu), ktorá má spotrebiteľský charakter. Súčasťou zmluvy je ustanovenie, podľa ktorého si zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., rozhodnutie bude pre obidve zmluvné strany konečné a záväzné. Súd vyhodnotil takúto rozhodcovskú doložku, ktorá mala založiť právomoc rozhodcovského súdu vec prejednať a rozhodnúť, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná. Rozhodcovskú doložku si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Z týchto dôvodov súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie oprávnený. Uviedol najmä, že exekučný súd prekročil zákonné limity pre skúmanie žiadosti o udelenie poverenia. Exekučný súd nemá zákonné oprávnenie skúmať a hodnotiť iné listiny, napr. zmluvu o úvere, ktorá obsahuje rozhodcovskú doložku. Postup súdu zasahuje do princípu právnej istoty a legitímnych očakávaní, lebo účastník konania nemôže jednoznačne predpokladať, ktoré normy súd v jeho veci bude aplikovať a ktoré dôkazy bude vykonávať. Ďalej uviedol, že doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 Zákona o rozhodcovskom konaní, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Právoplatný rozhodcovský rozsudok je prekážkou pre opätovné prejednanie vecí, disponuje atribútom právnej záväznosti ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu, a je po uplynutí lehoty na plnenie vykonateľný, t.j. spôsobilý byť podkladom pre exekúciu. Exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, skúmať rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol vydaný. Navyše oprávnený ako právny nástupca G., a.s. bol povinný postupovať

v súlade s ustanoveniami Zákona o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 93b Zákona o bankách ukladalo povinnosť bankám ponúknuť klientovi návrh rozhodcovskej doložky. Z tohto dôvodu oprávnený ako právny nástupca nemal inú možnosť ako podať žalobu na rozhodcovskom súde. Oprávnený namietal odňatie možnosti konať pred súdom, lebo exekučný súd vykonával dokazovanie skutkového stavu, na základe ktorého dospel k odlišným právnym záverom ako rozhodcovský súd v nachádzacom konaní, pričom oprávnený nemal možnosť sa vyjadriť k takto vykonaným dôkazom. Navrhol zmeniť napadnuté uznesenie a udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, alebo zrušiť napadnuté uznesenie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

4. Odvolací súd z dôvodu v odvolaní namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, skúmal, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

5. Podľa ust. § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy (t.j. k 26.09.2007), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

6. Právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe zmluvy o úvere (č.l. 11), z obsahu ktorej vyplýva, že povinný uzavrel zmluvu ako fyzická osoba - nepodnikateľ a oprávnený (jeho právny predchodca) pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Je teda nepochybné, že predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzavretú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy vrátane obchodných podmienok si povinný ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

7. Vo vzťahu k odvolacej námietke týkajúcej sa samotného oprávnenia exekučného súdu preskúmať exekučný titul, ktorým je rozsudok rozhodcovského súdu, odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13.10.2011, podľa ktorého exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rovnaký právny názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 207/2011 zo dňa 21.11.2012, podľa ktorého už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora vykonaním exekúcie sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti a presnosti označenia subjektov práva a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať). Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednávať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy

medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6Cdo 143/2011, sp. zn. 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 55/2011, sp. zn. IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

8. So zreteľom na skutkové a právne okolnosti v predmetnej veci sa odvolací súd zaoberal otázkou, či predmetná rozhodcovská doložka predstavuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd poukazuje na kritériá neprijateľnej podmienky, za ktorú sa považuje podmienka, ktorá je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, pričom nerovnováha musí byť daná v neprospech spotrebiteľa.

9. Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“) vychádza nie z minimálneho okruhu nekalých klauzúl, ktoré sa majú transponovať, ale zo vzorového okruhu klauzúl. V konečnom dôsledku sa okruh neprijateľných podmienok de lege lata uvedený v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka upravil postupne viacerými novelami až po uplynutí transpozičnej lehoty (napr. neprimeraná sankcia pod písm. k/ bola upravená až novelou vykonanou zákonom č. 568/2007 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2008, kým hlavná transpozícia bola vykonaná zákonom č. 150/2004 Z.z. účinným od 01.04.2004). Členské štáty si mohli vybrať, do akej miery prevezmú smernicou odporúčané nekalé klauzuly. Zároveň sa však umožnilo členským štátom prekročiť rámec smernice, čo umožnilo upraviť okruh neprijateľných podmienok aj širšie ako odporúča smernica „Členské štáty môžu prijať alebo si ponechať najprísnejšie opatrenia kompatibilné so zmluvou v oblasti obsiahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa“ (čl. 8 smernice). Kým smernica vychádza zo vzorového okruhu nekalých klauzúl, slovenský zákonodarca upravil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách na základe indikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok (arg. slovo „najmä“ v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). To znamená, že súdu nič nebráni judikovať neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve podľa tzv. generálnej klauzuly v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda nad rámec zoznamu podmienok uvedených v prílohe smernice alebo okruhu uvedeného v Občianskom zákonníku. Nemožno napríklad vylúčiť, že súd so zreteľom na ostatné zmluvné podmienky (čl. 4 ods. 1 smernice) posúdi rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú bez ohľadu na jej znenie, teda že neobstojí žiadna rozhodcovská doložka a priestor pre rozhodcovské konanie bude len pri preukázateľnom individuálnom vyjednaní rozhodcovskej zmluvy zo strany spotrebiteľa.

10. Súd prvej inštancie odôvodnil neprijateľnosť rozhodcovskej doložky tým, že si ju spotrebiteľ osobitne nevyjednal a poukázal na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Ide o zásadné rozhodnutie a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Zmluvné dojednanie, ktoré nebolo spotrebiteľom individuálne dojednané, a ktoré vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, odvolací súd považuje za podmienku, ktorá bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý by mohol byť exekučným titulom.

11. Podľa odvolacieho súdu rozhodcovská doložka nebola platne uzavretá, a teda ako taká nebola spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu. Platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy je základnou a nevyhnutnou skutočnosťou, bez ktorej rozhodcovský súd nie je oprávnený konať a rozhodovať vo veci. Ak má byť rozhodcovská doložka právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo konkrétna voľba znamená. Oprávnený v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku je nepochybne forma uzavretej zmluvy, t.j. skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola súčasťou neprehľadných zmluvných podmienok. Takúto rozhodcovskú doložku nemožno v žiadnom prípade považovať za individuálne dojednanú.

12. Postupom exekučného súdu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania, ani k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, prípadne práva na súdnu ochranu

zaručeného Ústavou Slovenskej republiky. Naopak, nanútenie rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa vo vzťahu k spotrebiteľovi, je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky je v súlade s ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

13. K námietke oprávneného, že postupom exekučného súdu boli porušené procesné práva účastníka konania a bola mu odňatá možnosť vyjadriť sa k postupu súdu pri preskúmaní exekučného titulu, odvolací súd uvádza, že postup exekučného súdu nie je v rozpore s procesnými právami oprávneného. Obsah listín predložených oprávneným bol v tomto prípade postačujúci na objasnenie vecí a na dostatočné posúdenie skutkového stavu. Práva oprávneného neboli porušené a postupom súdu mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Oprávnený využil svoje právo podať proti rozhodnutiu súdu odvolanie, čím tak vyjadril svoje námietky a nesúhlas so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie, ku ktorým súd dospel z predložených listinných dôkazov. Podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie tak možno bezpochyby považovať za zhojenie namietaného porušenia práva oprávneného vyjadriť sa vo veci (pozri nálezh Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 38/2013 zo dňa 24.10.2013).

14. S oprávneným nie je možné súhlasiť, že išlo o naplnenie § 93b Zákona o bankách, lebo nedošlo k individuálnemu dojednaniu rozhodcovskej doložky, ktorá bola vopred pripravená na formulárovom tlačive právneho predchodcu oprávneného. Možnosť voľby povinného neprijat' návrh na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy je len iluzória, keďže rozhodcovská doložka bola vopred pripravená pre neurčitý počet klientov. Pokiaľ povinný chcel uzatvoriť zmluvu o úvere, musel bezpodmienečne súhlasiť aj s obchodnými podmienkami, ktoré obsahovali rozhodcovskú doložku. Odvolacia námietka, ktorou oprávnený poukazoval na plnenie si zákonnej povinnosti svojho právneho predchodcu v zmysle § 93b Zákona o bankách, nebola preto dôvodná.

15. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia vecí.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd nepovažoval odvolanie oprávneného za dôvodné, a preto napadnuté uznesenie ako správne potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).